

Mühendislik Mimarlık Alanının Düzenlenmesi

TMMOB'nin Asli Görevidir

03.04.2012 tarih ve 28253 tarihli Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 14.04.2012 tarih ve 28364 tarihli Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve 25.04.2012 tarih 1310 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Genelgesi'ne ilişkin olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Manisa ve Aydın İl müdürlüklerine Şubemiz tarafından iletilen yazıda mesleki denetim konusunda Oda-SMM üye başına dikkat çekildi. Yazıda şunlara değinildi:

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından denetim görevini yerine getirmek amacıyla, "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği" ve "TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası En Az Ücret Ve Mesleki Denetim Esasları Uygulama Yönetmeliği" hazırlanmış ve bu yönetmelikler sırası ile 18 Mart 2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete ile 09 Aralık 2010 tarih ve 27780 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Elektrik Mühendisleri Odası mesleki denetim çalışmalarını halen yürürlükte olan bu yönetmeliklere dayanarak gerçekleştirmektedir. Oda üyelerinden istenen; Oda Genel Kurulu, TMMOB Genel Kurulu gibi süreçlerde kabul edilerek yürürlüğe konan ve Anayasanın 135. maddesi ve 6235 sayılı Kanun hükümleri gereğince yetkili organ olarak Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve TMMOB Kurulları tarafından kaldırılmamış olmaları nedeni ile, halen yürürlükte olan mevzuata uygun davranmalarıdır.

Söz konusu mevzuat çeşitli de-

falar yargıya taşınmış, Danıştay tarafından mesleki denetimin "Hukuka uygun olduğuna" karar verilmiştir. Bu konuda emsal olarak sunabileceğimiz Danıştay 8. Dairesinin 207/4011 E ve 2008/3518 K sayılı 14 Mayıs 2008 tarihli kararının gerekçesinde; "...Mimarlık Hizmetlerinin bilimsel ve teknik yönünün ağırlığı nedeniyle hizmetin kalitesi ya da yeterliliği gibi hususların, hizmetten yararlananlarca ölçülmesi, eleştirilmesi, yaptırıma bağlanması mümkün olmayacağından, söz konusu hizmetlerin yönetmelik hükümleriyle çerçevelendirilip, teknik kriterlerle mesleki faaliyetinin denetimini yapılması gerektireceği" ifadesi ile mesleki denetim uygulamasının üst hukuk normlarına aykırı olmadığına karar vermiştir.

Aynı şekilde, yukarıda belirtilen EMO En Az Ücret ve Mesleki Denetim Yönetmeliği hükümlerine aykırı hareket ettiği tespit edilen üyelerimiz aleyhine verilmiş olan Onur Kurulu cezalarının iptali istemi ile açılmış olan davalar da idari yargı tarafından reddedilmekte ve Danıştay tarafından da söz konusu red kararları onanmaktadır. Buna örnek olarak Ankara 1. İdare Mahkemesi tarafından karar verilen davanın reddine dair 2006/678 E ve 2007/1508 K sayılı ve 31 Mayıs 2007 tarihli kararı Danıştay 8. Dairesinin 2007/9363 E ve 2010/1530 K sayılı ve 29 Mart 2010 tarihli kararı ile onanarak kesinleşmiştir.

Gerek bir yapının inşaatında gerekse başka bir alanda mühendislik faaliyetlerinin "yetkili ve ehil mühendisler" tarafından yerine getirilmesi zorunluluğunun çeşitli nedenlerle ihmal edilmesinin sonuçları ülkemizde çok acı şekilde yaşanmıştır, yaşan-

maktadır. Nitekim 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun gerekçesinde "...Ülkemizde yerleşme ve yapılaşmalara, 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri ile getirilen denetime ilgili idarelerce uyulmadığı..." belirtilerek, bunun sonucu oluşan durumun son 20 yılda yaşanan felaketlerde çok fazla can ve mal kaybına sebebiyet verdiği belirtilmektedir. Halen yaşanan bir olgu da ülkemizin, iş güvenliği önlemlerinin alınmaması sonucunda oluşan iş kazaları gerçekleşmesinde dünya üçüncüsü ve Avrupa birincisi olduğu gerçeğidir.

Bu anlamda yapı sürecinde yer alan Mühendis ve Mühendislik faaliyetinin denetlenmesi yaşamsal bir gerekliliktir. Hal böyle iken yapım sürecinde yer alan Elektrik Mühendisinin, mesleğini yerine getirmedeki sicil ve ehliyet durumunu belgeleyen Oda belgelerinin bürokratik bir işlem olarak kabul edilmesi mümkün değildir ve açıkça yasaya aykırıdır.

Bu nedenle; Anayasa'nın 135. maddesine, Anayasa'nın 123. maddesinde belirtilen İdarenin Bütünlüğü esasına, 3194 sayılı İmar Kanununa, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanununa aykırı olan ilgi (a) ve (b) de belirtilen Yönetmeliklerin iptali istemi ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Elektrik Mühendisleri Odası ve bağlı diğer odalar tarafından ilk derece mahkemesi olarak Danıştay nezdinde davalar açılmıştır.

Diğer taraftan ilgi (c) genelgede de yapım sürecinde yer alan Elektrik Mühendisinin sicil ve ehliyet durumunun kendisi tarafından bildirilmesi amacına yönelik olarak "taahhütnamesi" istenmektedir. Bu taahhütnamenin yeterli olmadığı ve doğrulan-

ması gerektiği açıktır. Bu nedenle de ruhsat makamları tarafından yapılan işlemlerin aylık olarak Odalara bildirilmesi yönetmelik ile istenmiş ve Odalar sorumlu kabul edilmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından yapılan mesleki denetim faaliyeti üye tarafından verilmiş olan taahhütnamenin doğrulanmasını da sağlamaktadır. Bu nedenle halen yürürlükte olan uygulama yasaya aykırı olmadığı gibi, ruhsat makamının işlemlerini kolaylaştırıcı mahiyettedir. Zira yapım sürecinde yer alan mühendisin mühendislik yetki ve ehliyet durumunun uygun olmamasının sonradan ortaya çıkması, 3194 sayılı İmar kanununun 33. maddesi gereğince ruhsatın iptali, inşaatın durdurulması

gibi ağır sonuçlar doğurabilecek bir eksiklik iken adı geçen Oda mevzuatının uygulanması ile bu istenmeyen süreç engellenmektedir.

Sonuç olarak; mesleki denetim uygulaması hukuk kuralları içerisinde ve Odamız ile üyelerimiz arasında bir iç ilişki şeklinde gerçekleştirilmektedir. Bu uygulama, Odamızın ilgili Yönetmeliklerinin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, yalnızca Serbest Müşavir Mühendis üyelerimiz ile Odamız arasındaki bağla ilgili olup, üçüncü kişileri ve kurumları herhangi bir şekilde kapsamamakta ve ilgilendirmemektedir.

Odamızın uymakla yükümlü olduğu mevzuat hükümleri, yüksek yargı kararları ve idare hukukunun temel

ilkeleri göz önüne alındığında; usulüne göre yürürlüğe konulan yönetmelik hükümlerini uygulamak, Odamız ve Şubelerimiz yönetim kurullarının görev ve sorumlulukları gereğidir. Yönetmeliklerin ve idari kararların hukuka uygunluğunun denetimi ise Anayasa'nın 125. maddesi gereğince yargı organlarıncaya yapılmaktadır. Dolayısıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın adeta bir hiyerarşik üst gibi hareket ederek, Odamız Genel Kurul kararlarıyla demokratik bir şekilde oluşturulan yönetmeliklerin uygulanmaması, iptal edilmesi isteminde bulunması yetkisinin olmadığını hatırlatmamız zorunlu hale gelmiştir.

Gereğini bilgilerinize arz/rica ederiz.

Resmi Gazete

Tarih	Sayı	Kurum	
1 Temmuz	28340	TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası	TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Yapı Elektronik Sistemleri ve Tesisatlarına Ait Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği
1 Temmuz	28340	TMMOB Şehir Plancıları Odası	TMMOB Şehir Plancıları Odası Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
1 Temmuz	28340	TMMOB Şehir Plancıları Odası	TMMOB Şehir Plancıları Odası Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
3 Temmuz	28342	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Enerji Verimliliği Destekleri Hakkında Tebliğ (Sıra No: 2012/3)
3 Temmuz	28342	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliğinin Atıfta Bulunduğu Standartlara Dair Tebliğ (2012/1)
4 Temmuz	28343	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
5 Temmuz	28344		Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
6 Temmuz	28345	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
10 Temmuz	28349	Orman ve Su İşleri Bakanlığı	Rüzgar ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvuruları İçin Yapılacak Rüzgar ve Güneş Ölçümleri Uygulamalarına Dair Tebliğ (TEBLİĞ NO: 2012/01)
12 Temmuz	28351		Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
14 Temmuz	28353	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
15 Temmuz	28354	Kamu İhale Kurumu	Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
15 Temmuz	28354	Kamu İhale Kurumu	Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
15 Temmuz	28354	Kamu İhale Kurumu	Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
19 Temmuz	28358	TMMOB Kimya Mühendisleri Odası	TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
21 Temmuz	28360	TMMOB Orman Mühendisleri Odası	Orman Mühendisleri Odası Mesleki Deneyim Kazanma ve Meslek Mensupluğu Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
24 Temmuz	28363	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik
25 Temmuz	28364	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Enerji Verimliliği Hizmetlerini Yürütecek Kurum ve Kuruluşlara Yetki Belgesi Verilmesi Hakkında Tebliğ (Sıra No: 2012/4)
26 Temmuz	28365	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik